

**PANEVĖŽIO APSKRITIES
GABRIELĖS PETKEVIČAITĖS-BITĖS VIEŠOJI BIBLIOTEKA**

Bibliotekų specialistų stažuotės programa

KNYGŲ KONSERVAVIMO (ATKŪRIMO) GALIMYBĖS BIBLIOTEKOSE

Mokymo dalykas – pažeistų knygų konservavimas (atkūrimas).

Mokymo tikslas – suteikti žinių apie knygos kilmę, jos sudėtį, popierių; supažindinti su specifinėmis restauratoriaus darbo priemonėmis ir medžiagomis, įvairiomis konservavimo (atkūrimo) galimybėmis.

Mokymo uždaviniai:

- susipažinti su popieriaus sudėtimi,
- žinoti ir atpažinti vidinius bei išorinius knygų pažeidimus,
- mokėti esamomis sąlygomis ir turimomis priemonėmis taisyti įvairius knygų pažeidimus,
- susipažinti su tinkamomis knygų saugojimo sąlygomis, prevencinėmis priemonėmis.

Mokymo trukmė: 7 val.

Mokymo vieta: Panevėžio apskrities Gabrielės Petkevičaitės-Bitės viešosios bibliotekos knygrišyklos patalpos.

Pradiniai reikalavimai mokymų dalyviams: turėti kelias įvairiai pažeistas knygas, išleistas 1946-2017m.

Dalyvių skaičius: iki 5.

1. MOKYMO PROGRAMOS TURINYS IR APIMTIS

Eil.nr.	Temų pavadinimai	Valandų skaičius
1.	Knygų konservavimas (atkūrimas): teorinė dalis	
	Popieriaus senėjimas ir jo priežastys. Įvairūs knygų pažeidimai. Tinkamiausio knygos konservavimo(atkūrimo) būdo parinkimas	1 val.
2.	Knygų konservavimas (atkūrimas): praktinė dalis	

	<p>Pasiruošimas knygos konservavimo (atkūrimo) darbams:</p> <ul style="list-style-type: none"> - popieriaus paruošimas, tonavimas (esant reikalui), - klijų pasigaminimas. <p>Viršelių tvarkymas:</p> <ul style="list-style-type: none"> - senojo viršelio tvarkymas, - naujojo viršelio gaminimas, - priešlapių paruošimas. <p>Knygos bloko tvarkymas:</p> <ul style="list-style-type: none"> - susibangavusių lapų tiesinimas, - mechaninis valymas, - įplyšimų klįjavimas, - trūkstamų dalių atstatymas sausuoju būdu, - presavimas, - apdaila, 	6 val.
	Iš viso	7 val.

2. METODINĖS PRIEMONĖS (MOKYMO IR MOKYMOSI MEDŽIAGA)

Eil. nr.	Priemonės pavadinimas	Rengimo metai	Priemonės paskirtis
1.	Teorinės medžiagos konspektai, skaidrės	2022	Susipažinti su programos teorija ir vaizdine medžiaga
2.	Atkurtų knygų pavyzdžiai	2022	Susipažinimui
2.	Naudingų nuorodų sąrašas	2022	Konservavimui tinkamų medžiagų ir priemonių įsigijimui, profesinių žinių gilimui

3. STUDIJŲ REZULTATŲ VERTINIMO BŪDAI

Dalyvavusių kvalifikacijos kėlime specialistų apklausa. Anketos pildymas.

4. LITERATŪROS SĄRAŠAS

1. Tarptautinės bibliotekų asociacijų federacijos (IFLA) Bibliotekų fondų apsaugos ir konservavimo principai. Vilnius: Lietuvos nacionalinė M.Mažvydo biblioteka, Dokumentų konservavimo ir restauravimo centras, 1995.

2. Sivakova, Birutė. Bibliotekos fondo apsauga. Šiandien aktualu. 1997, Nr. 1, p. 71.

3. Piščikaitė, Eglė. Popieriaus plovimo sąlygų parinkimas: [Kultūros vertybių konservavimo studijų baigiamasis darbas]. Vilnius : Vilniaus universitetas, Bendrosios ir neorganinės chemijos katedra, Chemijos fakultetas, 2002.

4. Sivakova, Birutė, Sprindienė, Solveiga. Pelėšiai bibliotekose ir archyvuose. Šiandien aktualu. 2006, Nr. 1(34), p. 74-80.

5. Bibliotekininkystė = Library science = Библиотековедение : bibliotekininkystės mokslo darbai. Vilnius: Lietuvos nacionalinė Martyno Mažvydo biblioteka, t. 2008, Kultūros paveldo apsauga = Protection of cultural heritage. 2008 (Vilnius : Standartų sp.). 135, [1] p.

Parengė:

Jurgita Stankaitytė ir Laima Charmanskienė,

Panevėžio apskrities Gabrielės Petkevičaitės-Bitės viešosios bibliotekos
Informacinių išteklių valdymo skyriaus dokumentų restauratorės

Programa atnaujinta 2022 m. vasario 18 d.